

Novinky

obce Hradištko-Kersko

Zima / číslo 40 / ročník X / prosinec 2020

zdarma

Zimní pranostiky

- Je-li na Štědrý večer nebe hvězdnaté, bude rok úrodný.
- Padá-li na Štědrý den večer v noci sníh, urodí se mnoho chmele.
- Je-li na Štědrý den vítr, bude úroda malá.
- Chodí-li Kateřina po ledě, chodí svatý Štěpán po blátě.

V zimním vydání Novinek naleznete:

- Slovo starosty
- Policie ČR OOP Sadská Informuje
- Zpráva restaurátora
- Rybník Pod Hynkova v Hradištku
- Dětské hřiště v Kalu
- Adventní čas v Hradištku - Kersku
- Základní a Mateřská škola Hradištko
- Andělská škola a čertovská školka
- Knihovna Hradištko
- Klub důchodců
- Blahopřání oslavencům
- Lesní ateliér Kuba
- Vzpomínka na Bohumila Hrabala
- Kůň Kinsky
- Starověká vesnice Kří
- Byla nad Betlémem kometa?
- Historie obce

foto: Bronislav Kuba

Milí spoluobčané,

Dovolte mi, abych Vás co nejsrdečněji pozdravil v posledním měsíci roku 2020. Byl to rok svým způsobem velmi zvláštní, v jeho průběhu jsme byli omezováni různými vyhláškami a nařízeními spojenými se šířením nemoci Covid 19. Proto neproběhlo i několik akcí, jako například procesí ke kapličce, vynášení Morany, dětský den v Hradištku, posvícení, slavnostní rozsvícení vánočního stromčku či štědrovečerní zpívání.

I přes to se nám podařilo uskutečnit a dokončit několik investičních akcí.

V Kersku to bylo vybudování dlouho slibované odstavné a manipulační plochy U Pramene. V Hradištku se jedná o dostavbu patra mateřské školy, včetně vstupního vestibulu. Dalším již zrealizovaným projektem je vybudování nové větve veřejného osvětlení v části ulice spojující boreček s novou zástavbou.

Do fáze provedených výběrových řízení se posunula rekonstrukce tří ulic v obci, jedná se o prostor za školou a proti provozovně firmy Bramko. Stejně je na tom i zhotovení kanalizace a čistírny odpadních vod v Kersku – také zde již známe vítěze na projektovou dokumentaci.

Dále jsme pokračovali ve zpevňování komunikací a cest v Kersku, hlavně v místech, kde byla ukončena výstavba vodovodu, a také na Zámeček. Postup rekonstrukce byl odsouhlasen odborem životního prostředí a výstavby Městského úřadu Nymburk, takže starosti některých našich spoluobčanů, že se jedná o neoprávněnou stavbu, jsou nepodložené. Společnou řeč také nacházíme s majiteli jezdecké školy na vybudování nové přístupové cesty k jejich areálu.

„Koupaliště“, které vznikalo při větších deštích před provozovnou místního pneuservisu, je doufám již také minulostí.

Zde nám při zemních pracích na vybudování trativodu významně pomohl svojí technikou pan Martin Lain. Také před obecním úřadem není po loužích ani vidu, stačilo pročistit nefunkční odtok vody a opravit díry. Za proměnu záhonu před klubem důchodců bych chtěl poděkovat panu Jaroslavu Jandlovi, který tuto úpravu provedl zdarma.

V obci prokoukla i kaplička, která byla převedena do majetku obce včetně mobiliáře. V současnosti byla ukončena první etapa, a to výměna oken, výmalba vnitřku a venkovní fasády, oprava střechy.

Na tyto práce byla získána dotace prostřednictvím MAS Podlipansko. V kapličce na oltáři je nový ručně vyšíváný ubrus s církevní tematikou, protože ten původní byl již v žalostném stavu.

Ve druhé etapě, která proběhne v příštím roce, bychom chtěli opravit oltářní obraz, na který byl zpracován odhad a postup opravy, a nainstalovat mříž, aby se v letních měsících návštěvníci obce mohli pokochat krásnou památkou.

Věc, která mě velice mrzí je, že hned po provedené opravě byla dvířka ze zadní strany kapličky okopána a pouhé 3 dny po instalaci nového vánočního osvětlení bylo strženo.

Není mi lhostejná ani skutečnost, že někteří lidé nevědí, jaký odpad kam patří. Někdy najdeme ve žlutých popelnících mikrovlnnou troubu, kávovar, různé plechovky od barev nebo pneumatiky. V popelnici na jedlé oleje se nenachází pouze vyjetý olej, ale někdo to vylepšil i filtry z aut.

Dětské hřiště v Kalu bylo dovybaveno několika hracími prvky a doufám, že bude sloužit ke spokojenosti dětí i jejich rodičů.

Na závěr bych chtěl poděkovat všem, kteří po celou dobu pandemie pomáhají spoluobčanům při zvládání nastalé situace a také těm, kdo se podílejí na údržbě a zvelebování naší obce.

Velké poděkování patří učitelskému sboru ze školy i školky. Distanční výuka a dodržování všech hygienických a bezpečnostních opatření jsou jistě velmi náročné činnosti. Přeji pedagogům i dětem pevné zdraví a hodně trpělivosti.

Všem občanům Hradištka a Kerska přeji hodně zdraví a mnoho úspěchů v roce 2021.

Ing. Vlastimil Šesták, starosta obce

Vánoční František Kožík

*Vánoce klepou na dveře.
Všechny děti to slyší.
V očekávání zlatých dnů
se jejich srdce ztiší.*

*Do ulic přišlo jehličí.
Doma to sladce voní.
A v naší mysli předem už
vánoční zvonek zvoní.*

*Pak přijde večer sváteční,
z radia koledy znějí,
všechny oči se rozzáří,
všechna ústa se smějí.*

*Když jsi tak šťasten, zdali víš,
proč zpěv tak krásně ladí?
Že lidé dneska jsou si blíží
a že se mají rádi!*

Slavnostní osvětlení

Aktuální informace

o činnosti a dění v obci jsou pravidelně uveřejňovány na oficiálních webových stránkách naší obce.

www.hradistko-kersko.cz

Uzávěrka jarních Novinek

Uzávěrka jarního čísla Novinek je 20. 3. 2021. Příspěvky dodané po termínu uzávěrky budou zveřejněny v letních Novinkách. Redakce si vyhrazuje právo redakčních úprav a krácení rozsáhlých příspěvků. Redakce nezodpovídá za názory čtenářů.

Policie ČR informuje

Špatné parkování houbařů řešili policisté

Počasí uplynulého měsíce naprosto nahrávalo na krásnou lesní procházku spojenou s houbařením. Lesy poblíž obce Hradištko k tomuto účelu mají značku ideál. Nicméně přes všechny pozitivní aspekty, je potřeba vždy dodržovat veškerá stanovená pravidla. V tomto případě pravidla silničního provozu.

Hlídky policistů z obvodního oddělení Sadská vykonává službu v nepřetržitém provozu. A tak v rámci běžného výkonu, když se policisté pohybují po celém svém rajónu, zjistí a řeší každý den několik přestupků. Kontrola proběhla i v Hradištku, kde bylo zjištěno celkem 6 hříšníků, kteří parkovali v zákazu vjezdu. Čtyři z nich policisté vyřešili blokovou pokutou na místě, další dva u sebe neměli finanční hotovost a tak dostali předem vyplněnou složenku, kterou musí za svůj prohřešek uhradit.

Proto buďte všímaví, nepáchejte přestupky, ať policisté spíše naplňují svůj slogan „Pomáhat a chránit“, než nutnost působit represivně.

por. Bc. Petra Potočná
komisař

Trhliny (perforace) v plátěné podložce

Zpráškovatělá malba na motivu hlavy Krista

Zpráva restaurátora o stavu obrazu

Předkládáme Vám k nahlédnutí zprávu restaurátora o stavu obrazu na oltáři v kapličky včetně rozpočtu opravy. Oprava je plánovaná na příští rok.

Oltářní obraz „Žehnající Kristus“ je druhotně dodaný do barokního oltáře, který obec získala v minulosti (na počátku 20. století) jako základ mobiliáře kaple postavené na památku padlým občanům v První světové válce. Dílo není signováno, a s největší pravděpodobností se nejedná o práci profesionála.

Malba je vytvořena na jemné plátno s velmi tenkou podkladovou vrstvou, takže prostupuje strukturou plátna a není dostatečně separována. Malba není chráněna lakovou vrstvou. Pozadí tvoří portálové zakončení (oblouk) v horní části, a šablona ve formě imitace zlaté (tekutý bronz) brokátové tapety atlasového vzoru. Postava Ježíše Krista s žehnajícím gestem a planoucím srdcem je vyvedena v klasické pozici, s největší pravděpodobností inspirována dobovou předlohou.

Stav před zahájením restaurování:

Celkově je stav díla špatný, odpovídající době vzniku a klimatickým podmínkám, ve kterých byl uchovávan (nevytápěná kaple, problémy se zatékáním a vlhkostí zdiva, jako následek poškozených okenních výplní). Plátěná podložka je zpuchřelá a zkrhlá, s několika výraznými otvory velikosti od 2 cm do 15 cm. Degradace plátna je spojená z oxidací imitace zlacení (tekutý bronz) v partiích pozadí (atlasový vzor, bordury roucha Krista). Malba samotná je znečištěná prachovými depozity a nečistotou, a také působením plísní a hmyzu (exkrementy much). Ve spodní části jsou zřetelné stopy stékání vlhkosti. Vlivem exponování díla atmosférickým a klimatickým vlivům došlo k degradaci barevné vrstvy, která se nerovnoměrně projevuje zpráškovatěním barev (patrná zejména ve tmavších partiích malby).

Vyhodnocení optického průzkumu:

Dílo vyžaduje restaurátorský zásah, který bude nutno spojit s rekonstrukcí kaple (ta již našťestí započala), aby se stabilizovalo klima, které bylo v minulosti hlavním patogenním vlivem historického mobiliáře objektu. Bez toho by restaurátorský zásah nemohl zaručit, že degradace malby nebude pokračovat i nadále ve stejné míře jako doposud. Zejména je nutná rentoaláž (nažehlení plátna na nové tzv. dublovací plátno), neboť plátěná podložka zvolená autorem je nevhodná svojí nízkou gra-

máží a jemnou strukturou, a již nesplňuje svoji funkci solidního podkladu malby a to i z důvodu absence dostatečného podkladového nátěru malby. Celková umělecká hodnota díla, jež je nepochybně prací talentovaného amatéra (patrně podle dobové předlohy), by měla být podpořena výraznou retuší, ve smyslu zkvalitnění (finalizace) malby a malířského podpoření celkového výrazu obrazu.

Návrh na restaurování

1. Restaurátorský průzkum
2. Prekonsolidace - upevnění částí které hrozí odpadnutím
3. Deinstalace díla z oltáře a jeho přeprava do restaurátorského atelieru
4. Sejmutí plátna z vypínacího rámu
5. Odstranění povrchových nečistot a prachových depozitů
6. Zcelení trhlin - případně doplnění plátěné podložky.
7. Rentoaláž - nažehlení na dublovací plátno
8. Vyčištění malby kombinací organických rozpouštědel.
9. Opětovné napnutí na vypínací rám
10. Barevná retuš - ve smyslu zkvalitnění (finalizace) malby a malířského podpoření celkového výrazu obrazu.
11. Aplikace ochranné lakové vrstvy
12. Opětovná instalace díla na oltář
13. Vyhotovení restaurátorské zprávy, včetně fotodokumentace

Návrh na položkový rozpočet restaurátorského zásahu:

- Deinstalace díla z oltáře a jeho přeprava do restaurátorského atelieru: 2.000,- Kč
- Odstranění povrchových nečistot a prachových depozitů: 5.000,-Kč
- Zcelení trhlin, případně doplnění plátěné podložky: 15.000,-Kč
- Rentoaláž - nažehlení na dublovací plátno: 18.000,-Kč
- Vyčištění malby kombinací organických rozpouštědel: 9.000,-Kč
- Barevná retuš - ve smyslu zkvalitnění (finalizace) malby a malířského podpoření celkového výrazu obrazu: 11.000,-Kč
- Aplikace ochranné lakové vrstvy: 500,-Kč
- Vyhotovení restaurátorské zprávy, včetně fotodokumentace: 3.000,-Kč
- Restaurátorské materiály: 10.000,-Kč
- Celkem navrhovaná částka za zásah: 73.500,-Kč

Vypracoval
MgA. Miloš Englberth

Rybník Pod Hynkova v Hradištku

Z důvodu výrazného snížení vodní hladiny v nadjezí elektrárny v Hradištku u Sadské probíhající od září do prosince letošního roku, bude **rybník Pod Hynkova do konce roku 2020 mimo provoz.**

Tento rybník je napájen přímo z řeky Labe právě z tohoto nadjezí. Příčinou snížení hladiny v Hradištku je státním podnikem Povodí Labe plánovaná oprava plavební komory Kostomlátky.

Výlov rybníka Pod Hynkovem

Rybník Pod Hynkova, který je podrevírem č. 8 mimopstruhového revíru Českého rybářského svazu, z. s., Územního svazu města Prahy č. 401 032 Labe 20 A byl v neděli 11. října 2020 vypuštěn a vyloven. Výlov provedla pražská lovíčí četa za pomoci členů Českého rybářského svazu, z. s., místní organizace Lysá nad Labem. Všechny vylovené ryby v celkovém množství 750 kg byly odvezeny do nejbližšího mimopstruhového revíru ČRS Územního svazu města Prahy č. 401 029 Labe 20 v katastru obce Hradištko u Sadské.

Pročištění napájecího potrubí

Snížení hladiny Labe v nadjezí v Hradištku využili pražští sportovní rybáři společně s vlastníkem rybníka Pod Hynkova Obcí Hradištko ke kontrole a pročištění napájecího potrubí této nádrže.

Zarybnění Labe

O znovu zarybnění a opětovném zahájení lovu ryb na tomto rybníku budou pražští rybáři informovat na svých webových stránkách www.rybaripraha.cz.

Zdeněk Mužík, jednatel ČRS ÚSMP
text a fotografie autor článku

Výlov rybníka Pod Hynkovem

Pročištění napájecího potrubí

Zarybnění Labe

Dětské hřiště v Kalu

Od 2.10. mohou děti využívat nové hrací prvky umístěné v parku.

Úsměv na tváři

Pokud jste měli čas a chuť na procházky během adventu, mohl se vám na tvářích objevit úsměv. A nejen vám, ale i vašim dětem. Jak je to možné? Díky krásně vyzdobeným oknům, stromkům, dveřím či truhlíkům v naší obci. Není to povinnost, není to nařízení. Je to vůle každého z nás a je vidět, že to chceme mít hezké. Stačí se jen dívat kolem sebe a vnímat ten krásný čas.

Všem patří poděkování s přáním pevného zdraví a častého úsměvu na tváři.

Renata Straková

Vyzdobená kaplička

.. Ať je příští rok lepší než ten letošní

prejí fotbalisti Hradištko

Zvelebovací a okrašlovací spolek Kersko

Vám Všem přeje příjemné a poklidné prožití vánočních svátků, hodně zdraví a mnoho osobních i pracovních úspěchů v novém roce 2021.

Věříme, že nastávající rok bude lepší než ten letošní.

Vážení občané, konec roku se přiblížil, proto nám dovoluňte poděkovat zastupitelstvu obce za podporu, slušné a vstřícné jednání a spolupráci při obnově a ochraně přírody.

Všem občanům přejeme klidné svátky, hodně zdraví a vzájemné tolerance, abychom se mohli i nadále potkávat s našimi školáky na Horce, s našimi příznivci na společenských akcích a s Vámi všemi při procházkách přírodou.

„Myslivosti zdar“

Za MS Sadská
Mgr. Jana Frcková

Základní a Mateřská škola Hradištko

Vánoce, Vánoce přicházejí ...

Přicházejí Vánoce, nejkrásnější svátky v roce, na které se všichni těšíme hlavně kvůli našim dětem. Letošní těšení je však úplně jiné, ovlivněné pandemií koronaviru a všemi protiepidemiologickými opatřeními. Ač nechceme být úplně negativní, nejen sami, ale hlavně z pohledu dětí, jsou přípravy a těšení na Vánoce touto situací značně ovlivněny.

Vzhledem k vývoji epidemie jsme od poloviny října přešli ve škole na distanční výuku. Mateřská škola pokračovala v klasickém provozu dál a řídila se hygienickými opatřeními. Přestože jsme na výuku na dálku přešli plynule a bez nejmenších problémů, byl tento způsob výuky velice náročný především pro prvňáčky. Sotva se rozkoukali ve škole, tak se museli učit číst a psát na dálku. A protože je 1. třída obecně také hodně o rodičích, museli o to více při distanční výuce fungovat právě oni společně s dětmi, byť pod vedením paní učitelky.

Všichni to zvládli na jedničku a patří jim velký obdiv, stejně jako ostatním rodičům, dětem vyšších ročníků a všem pedagogům. Děkujeme za výbornou spolupráci a trpělivost při tak nelehkém vzdělávání.

Možnost vrátit se do lavic, třebaže s rouškou na celý den, bylo vysvobozením a nesmírnou úlevou, neboť osobní pří-

tomnost ve škole, oční kontakt, společnost kamarádů a možnost okamžité zpětné vazby, je stále důležitým momentem při vzdělávání dítěte.

Často jsme se v minulosti pozastavovali nad tím, jak dnešní děti tráví spoustu svého volného času s tablety a telefony. Jak nezdavé to je, jak dětem díky tomu chybí pohyb. Současná doba a její způsob distanční výuky je k tomu donutil úplně. A tak bylo velmi milé, že děti samy začaly tento způsob výuky odsuzovat a těšily se na návrat do školních lavic.

Bohužel se obáváme, že návratem do školy nemáme ještě vyhráno a čekáme, co bude dále.

Už nyní ale litujeme, že se nemohlo uskutečnit vše, co naše škola a školka zažívala tradičně před Vánocemi.

Bohužel se zákazem zpěvu jsme nemohli zazpívat při rozsvěcení vánočního stromu, nenacvičili jsme plánovanou Českou mši vánoční od J. J. Ryby, se kterou jsme chtěli obnovit vánoční vystoupení v hostinci U Kocánků. A co nás mrzí nejvíce je, že po více jak dvaceti letech nezazpíváme na Štědrý večer u kapličky.

Také máme stále zrušené lekce plavání a je nepravděpodobné, že si v lednu zalyžujeme na škole v přírodě.

A tak na závěr bychom chtěli projevit přání, aby škola, která nás učí k samostatnosti a spolupráci, je místem, kde máme své kamarády, o které nechceme přijít, máme na ni krásné a nezapomenutelné vzpomínky, zažíváme v ní spoustu legrace a smíchu, radosti a zábavy nejen o přestávkách, školních výletech ale i při hodinách, aby se konečně mohla vrátit ke svému běžnému životu bez veškerých opatření a roušek. Radujme se ve zdraví z malíčností, které nám přináší život a to nejen během vánočních svátků, ale během celého příštího roku a věrme, že bude lépe.

Přejeme Vám všem vánoční svátky plné pohody, lásky a víry, hodně zdraví a štěstí v nadcházejícím roce.

Za kolektiv ZŠ a MŠ
Mgr. Marcela Šteffková
ředitelka

Dopis žákyně 5.ročníku

Během distanční výuky, měli žáci napsat dopis své paní učitelce o tom, jak prožívají distanční výuku.

Kersko 25.10.2020

Milá paní učitelko,

výuka přes počítač má své pro a proti. Tím, že se teď učím z domova, si můžu chvíli přispat. Při výuce na počítači jsem se s ním naučila lépe pracovat. Umím skenovat, pracovat s tiskárnou a používat nové aplikace.

Tenhle styl učení je pro mě zajímavá zkušenost.

Jako nevýhodu vidím to, že se mi počítač občas zasekne. Technika je technika, a proto je lepší chodit do školy.

Do naší školy chodím moc ráda. Mám ráda všechny paní učitelky, protože jsou na nás hodné a hodně se od nich naučím.

Ve škole se také můžeme vidět se svými spolužáky. Když chodím do školy, máme spoustu zajímavých akcí a výletů.

Zrovna touto dobou by nás čekal Halloween. Doma mám připravenou dýni, ale budu si ji muset vydlabat sama. A také bychom měli halloween-skou stezku odvahy.

Mějte se moc hezky.

Těší se na Vás
Nela

Andělská škola

„Anděl je mytická nadpřirozená duchovní bytost. Jsou to poslové zpráv a po staletí byli symbolem lásky a bezpečí.“

A v naší malé škole se v pátek 5. prosince objevilo spoustu malých andělků a andělů. V tomto adventním čase, kdy školní třídy zdobí vánoční stromčky, okna září zimní výzdobou, přišla chvíle na setkání andělů. A protože k nim patří i Mikuláš s čertem, byli tu i oni se svou nadílkou.

Tento školní den nebyl úplně obyčejný. Všichni andělé se ve škole proměnili na bytosti, které mají a hlavně chtějí pomáhat. Zapojili jsme se totiž do projektu ČTENÍ POMÁHÁ. Je to charitativní projekt, který má spojit potěšení ze čtení s radostí z pomoci druhým.

Každý školák, který se do tohoto projektu zapojí, přečte vybranou knihu a získá po úspěšném vyplnění testu kredit 50,- Kč, který pak věnuje na dobročinné účely. My jsme si ke čtení vybrali knihu pana Zdeňka Svěráka „Tatínku, ta se ti povedla.“

Tak našim malým andělům přejeme krásné chvíle s knihou a úspěšně vyplněný test.

Závěrem....

Do této akce se mohou zapojit všichni žáci a studenti základních a středních škol. Více informací najdete na www.ctenipomaha.cz.

Za ZŠ Hradištko
Hana Maudrová

Mateřská škola Hradištko

Čertovská školka

4.12.2020 jsme měli v naší Mateřské škole mimořádný den. Připravily jsme pro děti „Čertovskou školku“, do které mohly přijít v maskách. A protože se sešlo čertů opravdu hodně, mohlo se stát z naší školky to pravé peklo. Měli jsme čertovskou rozsvičku plnou lum-páren a líného protahování a odpoled-ne si malí čertíci zatančili na pekelné diskotéce.

I letos nás navštívil, samozřejmě za zprísňených hygienických podmínek, opravdový čert s Mikulášem.

Děti jim zazpívaly písničky a zarecito-valy básničky, které je paní učitelky naučily. Tím si vykoupily drobné hříchy, kterých se během roku dopustily a byly obdarovány mikulášskou nadílkou.

Děti i paní učitelky si tento den plný lumpačení moc užily a těší se na příští rok na další čertovskou návštěvu.

Za mateřskou školu
Jana Pazderová

Čertovská školka

Milí přátelé,
posílám Vám všem pěkný pozdrav
a přeji krásně prožité Vánoce
v rodinném kruhu, hodně zdraví
a pohody do nového roku 2021.

Vaše knihovnice
Jana Šestáková

V říjnu v knihovně školní děti vyráběly
papírové vlčky a děti ze školky si v rou-
škách vyslechly v knihovně pohádku
o kůzlátkách.

Od 22. října se knihovna na základě
vládních opatření uzavřela veřejnosti.
Ve 2. polovině listopadu byla umožněna
bezkontaktní donáška knih a později bylo
povoleno vydávat knihy výdejovým okén-
kem. O tyto služby byl však velmi malý
zájem.

Z regionální knihovny v Kutné Hoře přivezl
pan knihovník nové soubory knih, které
zde čekají na čtenáře.

V současné době je knihovna s určitým
omezením otevřena, nadále však platí
možnost donášky předem zamluvených
knih domů.

Jak to lze udělat? Na webových stránkách
<http://knihovna-hradistko.estranky.cz/>
přejdete do on-line katalogu a vyberete si
knihy, o které máte zájem.

Seznam knih pošlete na mailovou adresu:
knihovna-hradistko@seznam.cz kde se
také domluvíme na podrobnostech.

Okno knihovny zdobí betlém, který nám
daroval pan Bronislav Kuba a členky Klubu
důchodců ho v minulosti společně sesta-
vily.

Na chodbě vedle knihovny můžete vidět
stromček ozdobený papírovými oz-
dobami, které jsme v minulém roce
vytvořili v knihovně.

Klub důchodců

Pozdrav a přání všeho nejlepšího
do roku 2021 posílají spoluobčanům
ženy z KLUBU DŮCHODCŮ.

Letošní rok byl pro všechny náročný,
a hlavně pro nás, protože jsme v té
nejvíce ohrožené skupině. Tudíž se bo-
jíme scházet a tím i něco dělat. Jediné
co hlídáme jsou gratulace k naroze-
ninám pro občany nad sedmdesát let.

Těšíme se, že zase bude lépe.

Za KD
Ziková Miluše

Aktuality z knihovny naleznete na
www.knihovna-hradistko.estranky.cz
nebo na facebooku pod názvem
Knihovna Hradištko.

Blahopřejeme !

Občanům, kteří oslavili nebo oslaví 70 a více let přejeme především pevné zdraví a hodně spokojenosti.

V lednu oslaví narozeniny paní Dagmar Labuřová, Bohumila Egerová, Anežka Výborná a pánové František Jonáš a Karel Činovec.

Únorovými oslavenci jsou paní Miloslava Haková, Jana Mojžíšová, Jaroslava Fišerová, Pavla Berauerová, Blanka Zitová
a pánové Petr Svoboda, Petr Kobylka a Jaroslav Doubravský.

V březnu sfouknou na svém dortu 70. a více svíček paní Adriana Altmannová, Antonie Janečková, Jana Stopferová, Jaroslava
Vondrušková a pánové Ladislav Brett, Josef Košťár a Jindřich Vostřák.

Všem oslavencům srdečně blahopřejeme!

Zastavte se u nás...

Při toulkách zimním Kerskem vás zveme k návštěvě Lesního ateliéru Kuba. V přízemní galerii můžete shlédnout dlouhodobou výstavu o povídkách, filmu a filmování Slavnosti sněženek. Dozvíte se například o mnoha místních obyvatelích, kteří se stali předobrazem Hrabalových postav. V další části ateliéru uvidíte dozvuky vánoční výstavy včetně velkého keramického betlému z naší dílny. V lesní zahradě se můžete u poesiomatu zdarma zaposlouchat do textů Bohumila Hrabala v podání známých osobností české kultury.

Děkujeme všem návštěvníkům za přízeň a všem přejeme mnoho zdraví, radosti a štěstí v novém roce 2021.

Bronislav Kuba

Kůň Kinsky (lat. Equus Kinsky)

České národní plemeno koní

Kinští chovali koně po staletí. Většina zvířat původně pocházela ze starošpanělských a staroitalských plemen, od 19. století však rod přivázel také plnokrevné hřebce nakoupené v Anglii, které využíval v chovu.

Potomci těchto koní budili obdiv po celé Evropě díky své výdrži, poddajnosti, přizpůsobivosti a v neposlední řadě nápadně krásnému exteriéru. Někteří - zhruba dva z pěti - měli zvláštní zbarvení způsobené zesvětlujícím genem. Koňari tomuto zbarvení říkají plavák nebo isabela, ale zlatý kůň lépe vystihuje jeho krásu. Ve slunečním světle by měli nejlepší koně Kinských „zářit jak tekuté zlato“ - a také tak září. Nároční jezdci si sotva mohli představit stylovější doplněk. Když v roce 1815 dorazila hraběnka Kristina Kinská, rozená kněžna Schvrcenberková z Lichtenštejna, na Vídeňský kongres se čtyřspřežím takových koní, mluvilo se o tom v celé evropské, aristokratické společnosti.

Oktaviána hraběte Kinského však nezajímal jen vzhled koně, ale také výkon. Od roku 1832 se rozhodl vést samostatnou plemennou knihu těchto koní. Řečí

koňarského světa jsou koně Kinských teplokrevníci, je v nich jen část plnokrevníka. Prakticky vzato jsou jejich rodokmeny monitorovány, spravovány a zaznamenávány v plemenné knize koní Kinských stejně pečlivě jako rodokmeny jakýchkoli „horkokrevných“ plnokrevníků. Každý ročník je testován na jejich užitkové a dědičné vlastnosti.

Mezi znalci vzácných koňských plemen jsou koně Kinští ceněni pro osobitou eleganci a příležitostně slouží jako vzácný dar: nebožka Alžběta, královna matka, jednoho dostala jako zlatý šperk ke svým stým narozeninám. Jiní lidé tyto koně milují pro jejich přívětivou povahu. Každé zvíře je jiné ale koně Kinských jako plemeno v sobě mají jedinečné kouzlo. Jsou hebcí na dotek, je radost na ně pohledět, povahou jsou většinou mírní a projevují štěněčí zvědavost vůči lidem a jejich úmyslům.

Ale toto plemeno má ještě jednu zvláštnost: jeho rodokmen se vede po mateřské linii. V plemenné knize koní Kinských přechází primární původ po klisnách, nikoli po hřebcích, a standardy pojmenování koní to reflektují.

Koně Kinští mají za sebou od založení plemenné knihy Oktaviánem Kinským již 188 let genetické výstavby. V současné době je největší koncentrace těchto koní v Hradištku u Sadské v Hřebčíně Equus Kinsky. Hřebčín je také domovským sídlem Svazu chovatelů koní Kinských (SCHKK), který řídí chov tohoto plemene pro celý svět.

Petr Půlpán

Vzpomínka

3. února 2021 tomu bude již čtyřia dvacet let, co odešel spisovatel Bohumil Hrabal, který dlouhá léta pobýval a psal knihy na své chatě v Kersku. Kdo by neznal jeho tituly jako Ostře sledované vlaky, Postřižiny, Obsluhoval jsem anglického krále... Rodina Hrabalova má hrob na hřbitově v Hradištku s náhrobkem sochaře Aleše Hnízдила.

Bronislav Kuba

Tak do toho šlápní...

Na stezkách je poprášeno, křupe pod nohama, bílý sníh voní i svítí do zimní přírody. Vyražte ven, toto je čas pro NORDIC WALKING. Šlapem! Pravidelné kondiční lekce nás baví a nabíjejí. NW je fyzická aktivita, kterou můžeme provozovat kdykoliv a kdekoliv. Ideální zdraví není jen sen či mýtus, je snadné ho dosáhnout. Dá se k němu dojít pěšky. Máte zájem se k nám připojit?? Jsem připravena s ukázkou základních kroků a hole máme skladem. Jsou lehké jako pírkó.

Dobrý odpich do roku 2021.

*Miroslava Hájková
Severská chůze*

Kří je po všech stránkách výjimečné

V zimních měsících, hlavně pak brzy na jaře, je pro zvědavé dobré zavítat do kerského lesa na místa, kde kdysi stávala středověká vesnice Kří. Tato doba je výhodná proto, poněvadž příroda spí, rostliny a náletové keře nebudí, a tak jsou vidět i místa, která jsou jindy zarostlá.

Před několika lety jsem se této lokalitě podrobně věnoval s odborníkem na archeologii PhDr. Tomášem Klírem Ph.D. (Filosofická fakulta Karlovy univerzity v Praze) a místa jsme podrobně prozkoumali.

Zde je malá část našeho obsáhlého knižního rozhovoru...

...Podle čeho vlastně poznáte ta místa. Já sám si nejsem jistý, jestli bych je zde zítra našel?

Zkušenost, zprvu zde bloudí snad každý.

V kronikách jsem se dočetl, že kameny ze základů domů byly vybrány a rozvezeny do okolních cest.

Kameny byly jen podkladem pod sruby. Zde vidíte, základy tvořily obdélník. Když někdo později narazil na základ, celý jej vybral. Tak se nám dochoval negativ. Dále však mohly následovat místnosti, které už základ neměly.

Snažím se představit si, že stojíme uprostřed domu.

Poznáte to z kombinace „mohylky“ a sníženiny.

Stejně je pozoruhodné, že po dlouhá staletí zůstalo vše ve stejném stavu. Možná, že ani sami dřívější majitelé kerského lesa nevěděli, co tu mají...

Jdeme starou cestou, která vedla přes náves. Je hodně narušená, ale úvoz je vidět, zde se klikatí.

Tržiště ve Kří

Stále je vidět původní cesta.

Ano, dobře vidět na LiDAR snímcích (dálkové měření z výšky pomocí laserových paprsků, pozn. aut.). Zůstaly tu nejen relikty staveb, ale i infrastruktura. Půjdeme dále... Napravo vyvýšenina, nalevo je to v negativu. Původní stavba mohla být asi dvacet metrů dlouhá.

Docela velká.

Místnosti měly rozměr například 4x4 metry, asi jako dnešní menší obývací pokoj. Podlaha bývala udupaná, archeologové ji dnes dokáží bezpečně rozeznat.

Středověká vesnice Kří

Hliněná podlaha se dá v zemi rozpoznat i dnes?

Ano, vrstvy se určitým způsobem vytvářejí a mají rozdílné vlastnosti. Při výzkumu je důležité, co se nacházelo pod podlahou, co nad ní, jestli byl nálezy učiněn v destrukci, nebo pod ní. Každý předmět má kontext, který ho pomáhá časově i funkčně zařadit. Na druhé straně dvorového prostoru stávaly hospodářské stavby. Vidíte prostor návsi? Povrch je vyhlazený jako zrcadlo. Na tak rozlehlé návsi se mohl pást dobytek.

Kde získávali obyvatelé vesnice vodu?

S vodou byl asi problém. To byla jedna ze slabin Kří. Dodnes je zde vidět spousta nádrží, rybníků. Museli mít i nějaké studny, ty zde už ale nevidíme. Dobytek mohli hnát k Labi.

Zde se nachází jeden z nejvíce dochovaných reliktních nejenom domů, ale celé

usedlosti - první vyvýšenina, sedlo, pak velká vyvýšenina. Jizba v tomto případě zanechala výrazný relikt. Roste zde kopřiva, která indikuje bohatou půdu na minerály. Jinde v lese normálně neroste. Jdeme dále...

Teď stojíme na nejzachovalejším místě Kří. Když se podíváte do těchto plánů – tady je vodní nádrž, tady ten obdélník – má tři části – první vyvýšenina, sedlo, druhá vyvýšenina. Hospodářský objekt první a druhý. To samé se opakuje ještě jednou o kus dále. Můžeme si tím ověřit, že to není náhoda...

Už jsme ušli pořádný kus cesty. Netušil jsem, že rozsah vesnice je tak obrovský.

Když se postavíte k Národnímu muzeu v Praze, ale až těsně k němu na schody a podíváte se dolů na Václavské náměstí a ještě jej o třetinu prodloužíte a rozšíříte... taková bývala rozloha Kří. Je to ohromná plocha.

To zní neuvěřitelně...

Celý rozhovor, mapu, ale i mnohem více zajímavosti o Kersku najdete v knize „O zaniklé vesnici Kří a další zajímavosti z historie Kerska“, kterou si můžete půjčit v naší obecní knihovně.

Bronislav Kuba

Nález ze Kří

pozvánka

Tříkrálový turnaj ve stolním tenise

Zveme všechny sportovně založené ženy a muže na turnaj ve stolním tenise čtyřher v **sobotu 9. 1. 2021 od 13 hodin** v sále Hostince U Kocánků v Hradištku. Zde se také mohou do 8. ledna přihlásit zájemci dvojice pánské, dámské i smíšené. Podle nových pravidel pořadatelů musí být alespoň jeden z dvojice obyvatelem Hradištku nebo Kerska. Snad nám epidemiologická situace již dovolí turnaj uspořádat.

Přátelé Hostince U Kocánků

Byla nad Betlémem kometa?

Všichni jistě znají z vánoční výzdoby: Betlém, jesličky, kometa. Co k tomu ale říkají historici a astronomové? A byla nad Betlémem kometa? Nebo snad něco jiného?

Kometa se však nad Betlém dostala až v roce v roce 1304, kdy ji jeden z prvních (někdy bývá označován za předchůdce) renesančních malířů Giotto di Bondone maluje na fresku Klanění tří králů v kapli Scrovegni v Padově. Byl pravděpodobně ovlivněn pozorováním komety několik let předtím. Šlo o návrat slavné Halleyovy komety v roce 1301, kdy byla kometa neobyčejně jasná. Bible ale hovoří zcela jasně: „Když krále vyslechli, vydali se na cestu. A hle, hvězda, kterou viděli na východě, šla před nimi, až se zastavila nad místem, kde bylo dítě. Jakmile uviděli hvězdu, zaradovali se nevýslovnou radostí.“

Giotto di Bondone, Klanění tří králů
zdroj: www.wikimedia.org

Šlo tedy o hvězdu. Ovšem jakou? Hvězdy jsou přece vždy na stejném místě, takže objevení nějaké nové hvězdy je krajně podezřelé. Možností by byl výbuch hvězdy, kterému astronomové říkají nova, respektive supernova. Jenže z této doby nemáme žádné pozůstatky po této události. Po takové události vždy zbyde mlhovina, jako se to stalo u výbuchu hvězdy v r. 1054.

Poslední možností, pokud neuvažujeme nějaké nevysvětlitelné jevy, je přiblížení planet. Planety se mohou na obloze někdy přiblížit tak, že vypadají jako jedna jasná

hvězda. Takovému úkazu se říká konjunkce.

Většina astronomů se přiklání k názoru, že biblický úkaz souvisí s konjunkcemi v r. 2, v r. 7 a v letech 10-12 před n. l., nebo se zákrytem Jupitera Měsícem dne 17. dubna r. 6 př. n. l. Nejčastěji je uvažována konjunkce Jupitera a Saturna v souhvězdí Ryb v r. 7 před n. l. Tato byla však výjimečná tím, že byla trojnásobná a trvala téměř celý rok. Konjunkce Jupitera a Saturna se objevují jednou za 19 let. Podle výpočtů Johanna Keplera, který 17. prosince 1630 pozoroval jinou konjunkci Jupitera a Saturna, se však spíše jednalo o opakovanou (trojitou) konjunkci Jupitera a Saturna v souhvězdí Ryb, která nastala v roce 7 př. n. l., a to koncem května, koncem září a navíc i počátkem prosince. Takový úkaz mohl být astrologie své doby vykládán jako zrození židovského krále v Judei, protože Jupiter je planeta královská, Saturn symbolizoval Židy a souhvězdí Ryb symbolizovalo oblast dnešní Palestiny.

Ted' by ovšem měla být položena otázka: je-li tím kýženým rokem rok 7 př. n. l., jak to, že počítáme náš letopočet se sedmi-letou chybou? V této době byl totiž používán římský kalendář (Ab Urbe Condita, tedy od založení města Říma). Teprve v 6. století našeho letopočtu navrhl opat římského kláštera Dionysius Exiguus, aby za základ letopočtu přijali křesťané rok Kristova narození. Návrh se ujal a tak vznikl křesťanský letopočet AD (Anno Domini); došlo ale k numerické chybě. Prostě se spletl o 7 let.

A ted' to nejlepší!

Po celý prosinec můžeme letos hned po západu Slunce, nízko nad jihozápadním obzorem, sledovat dva nápadné zářící body – obří plynné planety Jupiter a Saturn, přičemž první jmenovaná je z onoho páru tou jasnější. Den za dnem se k sobě zvolna přibližují a to až do pondělí 21. prosince, kdy téměř splynou v jednu „hvězdu“.

Tak blízko jako letos v prosinci si planety byly naposledy v roce 1623, tedy pouhých

Konjunkce 21.12. pozorována dalekohledem

14 let poté, co se na nebe začal dalekohledem dívat Galileo Galilei. Tehdy se ale nacházely poblíž Slunce, takže zmizely v jeho záři a nikdo je nemohl sledovat. Za opravdu snadno pozorovatelnou a velmi těsnou konjunkcí Jupiteru se Saturnem se tak musíme vypravit celých 794 let zpátky, do roku 1226!

Už o týden dříve k sobě budou na nebi blíže než jeden úhlový stupeň. A ve čtvrtek 17. prosince se v jejich blízkosti ocitne i úzký srpek dorůstajícího Měsíce. Zajímavé to bude i den po nejtěsnějším setkání, tedy 22. prosince, kdy je spatříme v téměř totožné úhlové výšce nad obzorem. To už se ale od sebe budou vzdalovat.

Obě planety si budou úhlově nejblíže právě v pondělí 21. prosince. Bude-li jasno, na nic nečekejte! Půl hodiny po západu Slunce, kolem 16:30 hod., je hledejte nízko nad jihozápadním obzorem. Planety zapadají už v 18:30 hod., takže pohled z kopce, odkud je dobrý výhled až ke vzdálenému horizontu, bude velkou výhodou. V každém případě je třeba si vybrat místo s nerušeným pohledem k jihozápadnímu obzoru, tedy bez stínění domy, stromy či kopci. Namíříte-li na Jupiter se Saturnem dalekohled s velkým zorným polem, zahlédnete v něm obě planety najednou. A s nimi i čtyři Jupiterovy největší měsíce a ve větších přístrojích dokonce Saturnův prstenec a jeho největší měsíc Titan.

Půjde o skutečně mimořádný úkaz, další takhle těsné přiblížení Jupitera a Saturnu nás čeká až v roce 2080.

Jestli to bude znamenat něco víc, případně kdo se tentokrát narodí, nechám jako obvykle na čtenáři.

Ing. Vladimír Libý

Konjunkce 21.12. pozorována očima

Historie obce *Hradištko Kersko*

Vánoční vzpomínání

Přinášíme Vám, milí čtenáři, několik vzpomínek na Vánoce z doby před a v době 2. světové války.

Antonie Svatoňová (nar. 1929)

.... Vzpomínám na naše hračky. Rodiče nám je koupit nemohli, tak jsme si poradili sami. Nepokládali jsme to za nic nenormálního. Za stodolou pod zahrádkou jsme si také udělali baráček, do něho jsme si dali prkýnka a na ně si dávali z rozbitých hrnčků a talířků barevné střípky a různé věci, které byly poházené v roští.

A když si vzpomenu na Vánoce? Byly pro nás opravdu svátkem, velmi skromné a pro nás hezkou a příjemnou pohodou. Stromeček zdobený jablíčky, ořechy a pečeným cukrovím, do kterého jsme dělali dírky, aby se mohlo pověsit. O Štědrém dnu jsem se nemohla dočkat večera, až budeme dostávat dárky. Ty byly schovány v prádelním koši na peci. Po večeři jsme zpívali vánoční koledy a pro mě to bylo nekonečné. Jakou já měla radost, když jsem pak dostala knížku a v kufříčku panenku a plno oblečků na ni.

(Z knihy Hradištko vždy krásné)

Náves Hradištko, linoryt, autor František Motejzík

Vánoční stromek asi z roku 1970

Antonie Šimková (nar. 1929)

Narodila jsem se v Hradištku. Doma jsme byly čtyři děti, dva hoši a dvě děvčata. Od raného dětství jsme museli pomáhat rodičům v hospodářství. Když jsem přišla ze školy, na stole byla halda nádobí a cedule: „Umyj nádobí a přijď za námi na pole“. Úkoly jsme psali až večer, přesto na to ráda vzpomínám. Můj tatínek mimo jiné ještě večer zvonil klekání. Po klekání jsme museli hned domů, i když jsme si chtěli ještě hrát. Ráda vzpomínám na vánoční svátky, kdy tatínek, jako pastýř, chodil od baráku k baráku a vešel do světnice a rozhodl hrst obilí a řekl: „Za prasátka, za selátka, za boží požehnání“. S ním chodili dva muzikanti, kteří hráli vánoční písně, a to se rozléhalo po celé vsi. Bylo to moc romantické, ale pro nás doma to bylo trápení, protože na ten Štědrý den jsme museli čekat s večeří, až se tatínek vrátí. To už jsme měli hlad a maminka vždycky říkala, že uvidíme zlaté prasátko. Nikdy jsme ho neviděli. Bylo to za války, kdy nebylo žádné cukroví ani pomeranče, tak ten stromeček byl moc chudý, pár jablíček, ozdobiček a pod tím stromkem dárků poskrovnu.

Blížil se konec války a ty poslední Vánoce můj nejstarší bratr se už vyučil automechanikem. Udělal si v práci ze třech patron svícen a všichni jsme si zapálili svíčky. On si ji dal do těch patron a řekl: „Takhle umřu“. Maminka se zlobila, co to říká. Po novém roce, jelikož byl čtyřladvacátý ročník, který byl darovaný Hitlerovi, tak musel do říše, kde v srpnu, při náletu, skutečně přišel o život. Moje maminka a tatínek to moc těžce nesli, protože už jim zemřel jeden syn, teprve šestiletý, na černou žloutenku. Byla to moc špatná doba. Jak jsme si vážili, když bylo po válce.

(Z knihy Hradištko vždy krásné)

Helena Hezinová (nar. 1939)

Vánoce u nás byly moc hezké. Než jsem přišla z klouzačky, objevil se v kuchyni nastrojený stromeček. Zdobily jej oříšky, jablíčka, cukrovíčka i ozdůbky. Pod stromečkem ležely zabalené dárky. Až se mi zatajil dech. Všichni jsme se vykoupli, nastrojili a společně povečeřeli. Bramborový salát a smažený kapr byl dobrý, ale já už nedočkavě pokukovala pod stromeček, co tam asi je. Konečně se všichni najedli a rozbalovali jsme dárky. Každý dostal nějaké oblečení a na mě čekala také pěkná hračka. Jednou to byla panenka, jindy kočárek – taková dřevěná seslička, pak zase koloběžka, sánky či brusle. K dnešním hračkám se to nedá přirovnat, ale moje radost byla vždy velká. Po rozbalení všech dárků jsme zpívali koledy.

(Z knihy Hradištko, povídání při černé hodince)

Zpracovala Jana Šestáková, knihovna Hradištko

Drobné postřehy z Kerska

Vězte, že:

- Páteční kerská silniční komunikace – Betonka, se začala stavět v roce 1940. Po jednom roce se výstavba silnice zastavila pro nedostatek stavebních hmot a tak se vše dokončilo až v roce 1948.
- Silnice Praha – Poděbrady – Hradec Králové se začala stavět v roce 1817. Na poděbradském panství se jednalo o úsek Kersko – Chlumec nad Cidlinou. Stavba silnice byla končena ve 40. letech 19. století.
- Silnice Hradištko – Semice měla velmi zajímavou historii. V poděbradském okrese se stavěl úsek od sochy sv. Gotharda v Sadské až po mostek přes Velenský potok v Kersku v délce 8138m. Mostek přes Velenský potok nechal postavit okresní úřad v Českém Brodě za 1 411 korun 50 haléřů. Druhý českobrodský úsek začínal u výše zmíněného mostku a končil v Semicích s délkou 1482m. Zásadní problém spočíval v tom, že zastupitelstvo obce Semice nemělo o vybudování silnice naprosto žádný zájem a různými obstrukcemi blokovalo stavbu od roku 1884 do roku 1901.

Mgr. Václav Kořán